

Jak rozpoznać niepokojące
sygnały w rozwoju dziecka?

Jeśli coś cię niepokoi w rozwoju dziecka:

- Bacznie obserwuj
- Notuj niepokojące sygnały
- Konsultuj ze specjalistami
 - Ufaj intuicji

Z jakie trudności rozwojowe można najczęściej zaobserwować u dzieci?

Trudności w nauce,
Problemy z zachowaniem: agresja,
wycofanie,
Trudności z koncentracją uwagi,
Trudności w samoregulacji,
Niezdarność,
I wiele innych.

Na diagnozę nigdy nie jest za wczesnie

Pierwsze symptomy wielu zaburzeń oraz trudności rozwojowych są już zauważalne w pierwszych miesiącach życia.

Dlaczego więc tak wiele dzieci trafia na diagnozy tak późno?

- nie potrafimy rozpoznać symptomów,
 - mamy nadzieję, że one miną,
 - trafiamy na „mur” ze strony otoczenia,
- czasem zabraknie osoby, która wskaże na trudności dziecka.

Symptomy zaburzeń rozwojowych u dzieci

ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi

stale wierci się na krześle
macha rękami i nogami
raczej biega niż chodzi
ma kłopoty z pójściem spać
ma kłopoty z zaśnięciem
ma koszmary lub lęki nocne
jest bardzo gadatliwe
łatwo i często się denerwuje
biega po całym domu
psoci w szkole lub w domu
dokucza innym dzieciom
nieumyślnie psuje różne rzeczy
ulega częstym urazom i wypadkom

na krótko się koncentruje
łatwo się rozprasza
źle zapamiętuje szczegóły
jest mniej poważne od rówieśników
często gubi lub zapomina rzeczy
nie znosi zmian
wtrąca się do rozmowy dorosłych
nie czeka na swoją kolej
trudno przewidzieć, co zrobi

ADHD cd.

- łatwo się zniechęca
- chce natychmiastowej pochwały
- wydaje się, że nie słucha
- nie kończy czynności
- ma kłopoty z przestrzeganiem zasad
- wszystko je rozprasza
- jest nadwrażliwe na dźwięki
- wszystkiego musi dotknąć
- bywa agresywne
- łatwo się potyka
- wpada na różne przedmioty
- nie potrafi się skupić na jednym
- śni na jawie
- nie przepisuje dokładnie z tablicy
- ma kłopoty z planowaniem
- nie kończy rozpoczętych zadań
- nie przewiduje niebezpieczeństw
- stara się przewodzić w grupie
- ma wieczny bałagan wokół siebie

MW – mutyzm wybiórczy

Mutyzm wybiórczy wyróżnia się jednym głównym objawem.

Dziecko nie jest zdolne do rozmowy w określonych sytuacjach, mimo tego, że na co dzień nie ma problemów z płynnym wypowiedzianiem się.

Do innych symptomów mutyzmu wybiórczego można zaliczyć:

- specyficzną postawę ciała,
- inne niż zazwyczaj zachowanie,
 - brak emocji na twarzy,
- obserwację otoczenia przy jednoczesnym braku nawiązania kontaktu wzrokowego z rozmówcą,
 - wycofanie się,
 - płaczliwość,
 - problemy ze snem,
- brak aktywności ruchowej w obcych miejscach.

ASD – zaburzenia ze spektrum autyzmu

Nie jest chorobą a zaburzeniem neurorozwojowym. Rozumiany jako spektrum oznacza, że jest trochę inny dla każdej osoby.

Niepokojące zachowania w trzech sferach:

- Interakcji społecznych,
 - Komunikacji,
- Sztywności zachowania.

Spektrum autyzmu jest różnorodne, dlatego objawy autyzmu mogą wyglądać nieco inaczej u każdej osoby.

Przykładowe objawy autyzmu:

- Unikanie kontaktu wzrokowego,
- Stałe preferowanie samotnej zabawy,
- Opóźnienie rozwoju mowy,
- Protestowanie na zmiany w codziennej rutynie albo otoczeniu
- Powtarzalne zachowania (trzepotanie dłońmi, wprawianie przedmiotów w ruch wirowy, kręcenie się)
- Wąskie i intensywne zainteresowania
- Nietypowe lub intensywne reakcje na dźwięk, zapachy, faktury, światło np. zakrywanie uszu i płacz w reakcji na zwykłe dźwięki, unikanie dotyku, domaganie się jedzenia tylko jednego rodzaju pokarmów, niechęć do przytulania, duża niechęć do dotykania niektórych powierzchni – piasku, plasteliny, trawy, mokrych chusteczek itd..

Wczesne objawy autyzmu:

- Małe zainteresowanie ludźmi ,
- Brak kontaktu wzrokowego, niska jakość kontaktu wzrokowego,
- Niepatrzenie na partnera w zabawie,
- Brak odwzajemnienia uśmiechów i ekspresji twarzy rodzica,
- Brak reakcji na swoje imię w 12 miesiącu życia,
- Opóźniona mowa, brak gaworzenia do 12 miesiąca życia,
- Brak patrzenia na przedmioty, na które patrzy lub wskazuje rodzic,
- Brak wskazywania palcem na interesujące przedmioty w wieku 14 miesięcy,
- Brak prób zainteresowania rodzica tym, co je ciekawi
- Schematyzm w zabawie ,
- Regres w rozwoju.

CAPD – centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego

- Zespół objawów wynikających z nieprawidłowego funkcjonowania wyższych funkcji słuchowych.
- Występują pomimo prawidłowej czułości słuchu.

Nabywanie kompetencji językowych:

- Opóźniony rozwój mowy,
- Trudności z lokalizacją dźwięku,
- Problem ze zrozumieniem dłuższych poleceń i pytań,
- Zaburzone elementy prozodii mowy, np. intonacja,
- Mowa może być przesadnie głośna, szybka lub wolna i cicha,
- Brak płynności wypowiedzi.

Bezpośrednia percepcja słuchowa:

- Nadwrażliwość słuchowa,
- Zwracanie uwagi na nieistotne bodźce słuchowe,
- Słaba pamięć słuchowa
- Trudności w nauce języków obcych,
- Wolna reakcja na informacje słuchowe,
- Nierozumienie wypowiedzi,
- Trudności w różnicowaniu dźwięków mowy o podobnym brzmieniu (d:t, g:k, z:s,) i błędne ich zapisywanie.

Trudności z uczeniem się „na pamięć”,
zapamiętywaniem nowych informacji: ciągów
wyrazowych i sekwencji dźwięków.

W skutek opisanych problemów dzieci z zaburzeniami przetwarzania słuchowego nie czują się bezpiecznie i komfortowo w swoim otoczeniu. Pomimo wysiłku i podejmowanych prób, nie zawsze rozumieją kontekst sytuacji, w której się znajdują. Kontakty społeczne ich męczą. Mają problemy komunikacyjne oraz trudności w nauce. Wszystko jest dla nich źródłem permanentnego stresu i może powodować obniżenie samooceny, wycofanie oraz nieśmiałość.

SPD – zaburzenia przetwarzania sensorycznego

O zaburzeniach możemy mówić, gdy:

- Występuje więcej niż jeden objaw
- Trudności sensoryczne mają znaczący wpływ na codzienne życie
- Trudności trwają minimum 3 miesiące lub „od zawsze”.

Objawy zaburzeń integracji sensorycznej:

Dziecko nie lubi:

- Obcinania włosów i paznokci,
- Mycia włosów i czesania,
- Smarowania kremem,
- Przytulania i głaskania,
- Głośnych dźwięków,
- Metek w ubraniu,
- Chodzić na boska,
- Zapinania guzików
- Sznurowania butów,
- Huśtawek i karuzeli,

Ma trudności:

- Z samodzielnym piciem, żuciem i połykaniem,
- Z zaśnięciem, z koncentracją uwagi,
- Z siedzeniem lub staniem w jednym miejscu,
- Z pisaniem, wycinaniem, rysowaniem
- Ze zrozumieniem poleceń,

Ma problem:

- z utrzymaniem równowagi i orientacją w przestrzeni,
- Potyka się i upada, często ma jakiś siniak
- Nie jeździ na rowerze,
- Wpada na meble, ściany i inne dzieci,
- Często myli stronę prawą i lewą
- Na słabe wyczucie odległości,
- Nie ma dominacji jednej ręki.

Ma:

- Chorobę lokomocyjną,
- Nadwrażliwość na dźwięki, światło i jaskrawe kolory,
- Słabą lub nadmierną reakcją na ból,

Lubi:

- jeden rodzaj jedzenia,
- dobrze znane miejsca,
- Zabawy indywidualne,
- Chodzić na palcach,
- Szorstkie lub miękkie ubrania,
- Ekstremalne przeżycia.

Jest:

- niespokojne, płaczliwe
- Niezgrabne, rozdrażnione,
- Nadpobudliwe lub spokojne,
- Impulsywne, nadwrażliwe emocjonalnie,

Dyspraksja – nieumiejętność planowania motorycznego

Jest zaburzeniem integracji sensorycznej o podłożu motorycznym, dawniej nazywanym syndromem niezdarnego dziecka.

Symptomy dyspraksji

- Dziecko niezdarne, niezgrabne,
- Często potyka się, wchodzi w meble,
- Sprawia wrażenie niechlujnego,
- Ma pogniębione ubrania, pomięte zeszyty,
- Ma trudności z wysiedzeniem w miejscu,
- Często ma siniaki,
- Ma problemu z samoobsługą,
- Unika nowych miejsc, aktywności,
- Wymaga powtarzania poleceń,
- Wymaga rozbicia czynności na etapy lubi schematy.

Dziękuję za uwagę
